

Nya rapporter och utredningar inom hälso- och sjukvård

December 2025 - Januari 2026

Folkhälsomyndigheten

Argument för satsningar på ett stärkt hälsofrämjande och förebyggande arbete

För att underlätta prioritering vad gäller hälsofrämjande och förebyggande arbete har folkhälsomyndigheten här samlat argument för att motivera satsningar på regional och kommunal nivå som främjar en god och jämlik hälsa.

Levnadsvanor

[Rapport i fulltext](#)

Ekonomisk utvärdering av insatser i hälso- och sjukvården och socialtjänsten — En vägledning steg för steg

En vägledning som visar hur man kan använda ekonomiska utvärderingar som underlag för prioriteringsbeslut i hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

[Rapport i fulltext](#)

Ett högre pris på alkoholdrycker kan minska konsumtion och skador

I detta faktablad sammanfattas hur pris, skatt, minimipris (MUP) och priserbjudanden påverkar alkoholkonsumtionen och de skador som alkoholen medför. Resultatet av Folkhälsomyndighetens kunskapssammanställning visar bland annat att när priset på alkohol ökar, minskar skadorna och omvänt ökar skadorna när priset sjunker.

Levnadsvanor

[Rapport i fulltext](#)

God samordning inom lokalt arbete med ANDTS, psykisk hälsa och suicidprevention – En intervjustudie

I rapporten redovisas resultaten från en intervjustudie som undersökt samordningsrollen i det främjande och förebyggande arbetet inom ANDTS, psykisk hälsa och suicidprevention i en lokal kontext. Resultaten visar att man kan bidra till att öka kunskapen om rollen som samordnare och vilka förutsättningar som krävs för en god samordning. Rapporten riktar till samordnare och beslutsfattare i kommuner, regioner och på länsstyrelser som arbetar med folkhälsofrågor.

Levnadsvanor, Psykisk hälsa

[Rapport i fulltext](#)

Insatser för att främja fysisk aktivitet och minska stillasittande bland barn och unga

Rapporten har tagits fram utifrån ett regeringsuppdrag om insatser för främjande av ökad fysisk aktivitet med särskilt fokus på barn och unga. I publikationen sammanställs forskningsresultat från systematiska litteraturöversikter och nordiska originalstudier om insatser för att främja fysisk aktivitet och minska stillasittande bland barn och unga.

Levnadsvanor, Barn och ungdomars hälsa

[Rapport i fulltext](#)

Invasiva infektioner med betahemolyserande grupp A-streptokocker (iGAS) – Kunskaps- och diskussionsunderlag

Folkhälsomyndigheten har här tagit fram ett kunskaps- och diskussionsunderlag som syftar till att sammanfatta epidemiologi av fall av invasiva infektioner orsakade av betahemolyserande grupp A-streptokocker (iGAS) och diskutera möjliga åtgärder inom olika tillämpningsområden för att förebygga infektioner. I underlaget presenteras även identifierade kunskapsluckor.

Infektionssjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Matmiljöns betydelse för vår hälsa – kortversion

Dagens matmiljö bidrar till ohälsosam konsumtion som gör att den matrelaterade ohälsan ökar. De samhälleliga förutsättningarna för goda och jämlika matvanor behöver bli bättre så att det blir lättare för individer att äta hälsosamt.

Levnadsvanor

[Rapport i fulltext](#)

Psykisk hälsa och suicid i Sverige 2024

Rapporten ger en samlad och aktuell bild av psykisk hälsa och suicid i Sverige och beskriver utvecklingen under 2000-talet. Statistiken är uppdelad på barn och vuxna i olika åldersgrupper, samt efter kön.

Psykisk hälsa

[Rapport i fulltext](#)

Samma behov – andra förutsättningar

En kartläggning av äldre personers psykiska hälsa – kortversion

Kartläggningen visar att det äldre personer behöver för att må bra inte skiljer sig nämnvärt från vad personer i andra åldersgrupper behöver. Däremot ändras deras förutsättningar i och med livshändelser och förändringar i fysiska och kognitiva förmågor som medföljer åldrandet.

Genom att främja sociala relationer, meningsfulla aktiviteter och autonomi kan äldre personers psykiska välbefinnande stärkas

Psykisk hälsa, Äldres hälsa

[Rapport i fulltext](#)

Sveriges folkhälsopolitiska ramverk

Ett kompendium vilket samlar faktablad om folkhälsopolitiken och dess åtta målområden och arbetet för en god och jämlik hälsa i befolkningen.

[Rapport i fulltext](#)

Vaccination mot pneumokocker – En hälsoekonomisk utvärdering

Underlaget är en hälsoekonomisk utvärdering av vaccination mot pneumokocker för samtliga personer som vid vaccinationstillfället är 65, 70 eller 75 år. Vi har även genomfört en separat analys för personer i medicinska riskgrupper mellan 18 och 64 år. I analyserna jämförs kostnader och hälsoeffekter kopplade till polysackaridvaccinet PPV23, konjugatvaccinet PCV20, konjugatvaccinet PCV21, samt ett scenario utan vaccination.

Infektionssjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Vägledning för vårdhygieniska rutiner i sjukvården gällande mpox

En vägledning som tar upp smittförebyggande åtgärder vid mpox såsom val av vådrum, patientrelaterade åtgärder och åtgärder vid patientnära vårdmoment. Samma åtgärder gäller för misstänkta och bekräftade fall. Vägledningen riktar sig till både sluten- och öppenvård.

Infektionssjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

HTA-rapporter

A Systematic Review of the Diagnostic Performance of Serum Biomarkers in Paediatric Mild Traumatic Brain Injury

Syfte: Syftet med detta projekt var att kartlägga studier som jämfört resultat av blodprov med vad datortomografi visar bland barn som söker efter huvudskada men som i stort sett är opåverkade.

Svar: Två studier som tillsammans undersökt 152 barn inkluderades i vår rapport. Studierna visar att det i nuläget inte finns någon fördel med att använda blodprov för att hitta barn som behöver en datortomografi efter slag mot huvudet, utan läkarnas kliniska bedömning är bättre.

Barn och ungdomars hälsa, Akut vård, Medicinsk diagnostik

[Rapport i fulltext](#)

AI-baserad bildanalys vid screening för diabetesretinopati

HTA-syd

Frågeställning: Kan man byta ut manuell granskning av ögonbottenbilder mot en AI-baserad programvara för bildtolkning vid ögonbottenscreening av personer med diabetes?

Svar i korthet: Troligen kan AI-baserade bildanalys av ögonbottenbilder diagnosticera diabetesretinopati som behöver utredas vidare med god precision.

Endokrina sjukdomar, Ögonsjukdomar, Medicinsk diagnostik

[Rapport i fulltext](#)

Förlängd behandlingsduration med idebenon Effekter, biverkningar och kostnader

Frågeställning: Vilka är de terapeutiska effekterna och biverkningarna av förlängd behandling med idebenon hos personer med Leber hereditär optikusneuropati (LHON) när behandlingen pågår längre än nuvarande rekommendationer och hur påverkas resultaten av behandlingens längd och tidpunkten för behandlingsstart i relation till sjukdomsdebut? För patienter i kronisk fas ingår även att först bedöma effekten av idebenon över huvud taget som grund för att därefter kunna utvärdera effekterna av förlängd behandling. Utöver dessa kliniska aspekter har vi även undersökt kostnadsaspekter.

Ögonsjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Tandläkarbedömning för prevention av läkemedelsrelaterad käkbensnekros hos vuxna med tidig bröstcancer

HTA-centrum, Västra Götalandsregionen

Frågeställning: Kan tandläkarbedömning före bisfosfonatbehandling minska risken för käkbensnekros och förbättra livskvaliteten hos patienter med tidig bröstcancer?

Svar: Det saknas vetenskapligt underlag för att kunna bedöma huruvida förebyggande tandläkarbedömning med tandingrepp vid behov, innan bisfosfonatbehandling påbörjas, påverkar risken för utveckling av läkemedelsrelaterad käkbensnekros, andra komplikationer och livskvalitet, hos vuxna med tidig bröstcancer. Baserat på mycket låg tillförlitlighet till det vetenskapliga underlaget var risken för käkbensnekros väldigt låg, och ungefär en tredjedel av samtliga käkbensnekroser uppkom efter en tandbehandling under pågående bisfosfonatbehandling.

Cancersjukdomar, Tandvård

[Rapport i fulltext](#)

IVO

Tillsyn av privat finansierad neuropsykiatrisk vård

IVO har genomfört en riktad tillsyn av privata vårdgivare som utför privat finansierad neuropsykiatrisk vård av barn. Bakgrunden är bland annat en kraftig ökning av antalet neuropsykiatriska diagnoser och efterfrågan på neuropsykiatrisk vård, parallellt med en växande marknad där aktörer erbjuder neuropsykiatrisk vård som bekostas av den enskilde utanför den offentligt finansierade vården. Tillsynen visade att samtliga granskade verksamheter har brister som innebär att kraven på god och säker vård inte uppfylls i alla delar. Bristerna återfinns i hela vårdkedjan, från initial bedömning till utredning och behandling.

Psykisk hälsa, Barn och ungdomars hälsa

[Rapport i fulltext](#)

Uppdrag att förbereda införandet av tillståndsplikt för den privata tandvården

IVO har under 2025 genomfört ett omfattande förberedelsearbete inför att myndigheten från den 1 januari 2026 får ansvaret för tillståndsprövning av privat tandvård. Syftet med reformen är att stärka patientsäkerheten, motverka oseriösa aktörer och förhindra välfärdsbrott inom tandvårdssektorn.

Tandvård

[Rapport i fulltext](#)

Uppdrag att stärka och utveckla tillsynen inom området psykisk hälsa och suicidprevention

IVO redovisar här en plan för att genomföra regeringsuppdraget att stärka och utveckla tillsynen inom området psykisk hälsa och suicidprevention som gavs till myndigheten i augusti 2025.

Psykisk hälsa

[Rapport i fulltext](#)

Livsmedelsverket

Förslag: Nationell strategi och handlingsplan 2026 – Allergier - För en preventiv, effektiv och jämlik allergivård

På uppdrag av regeringen har Socialstyrelsen och Livsmedelsverket tagit fram detta förslag till nationell strategi och handlingsplan för allergiområdet. Syftet är att säkerställa en preventiv, effektiv och jämlik allergivård i hela landet.

Lung- och allergisjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Kost och demens En litteraturstudie om äldres kost i relation till kognitiv hälsa och utveckling av demens

I takt med att andelen äldre ökar i befolkningen ökar också antalet personer med demens. Det krävs därför kunskap om hur demenssjukdom kan förebyggas. Den här rapporten har tagits fram som ett underlag till uppdateringen av kostråd för äldre. Den beskriver vad forskningen visar om hur äldre med hjälp av sina matvanor kan fördröja kognitiv nedsättning, vilket kan bidra till att förebygga demenssjukdom.

Levnadsvanor, Nervsystemets sjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Myndigheten för delaktighet

MFD:s förslag till nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken 2026–2031

Myndigheten för delaktighet har här i nära samverkan med berörda myndigheter och med stöd av dialog med representanter för funktionshindersorganisationer och civilsamhället identifierat utmaningar i, och tagit fram förslag på en nationell handlingsplan för, funktionshinderspolitiken.

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapport i fulltext](#)

Utmanande väg till ett liv fritt från hedersrelaterat våld och förtryck - Intervjustudie om habiliteringens arbete och målgruppens utsatthet

I denna kvalitativa studie, får man ta del av insikter från personal inom habiliteringen. Studien består av ett antal intervjuer med yrkesverksamma som ofta har långvariga kontakter med personer med funktionsnedsättning. Studien är den första i sitt slag och sätter ljuset på de många gånger svåra utmaningar som personalen möter i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapport i fulltext](#)

Vårdverksamheters arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck Intervjustudie med fokus på personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning löper en nästan fördubblad risk att utsättas för våld jämfört med andra. De är även särskilt sårbara i en hederskontext. I rapporten redovisas en intervjustudie med personal som arbetar på ungdomsmottagningar och inom kvinno- och barnhälsovård och hur dessa verksamheter arbetar med att förebygga, upptäcka och motverka hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive könsstämpning.

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapport i fulltext](#)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys

Analysplan 2026

I myndighetens analysplan för 2026 beskrivs de utmaningar som hälso- och sjukvården, tandvården och socialtjänsten står inför. Det handlar bland annat om den demografiska utvecklingens betydelse för befolkningens behov av vård och omsorg liksom svårigheterna att tillgodose kompetensbehoven, den komplexa och fragmenterade styrningen samt det ökade behovet av att prioritera hur resurserna ska fördelas inom dessa sektorer och att använda alla resurser effektivt.

[Rapport i fulltext](#)

Ett litet lyft för patientsäkerheten - Uppföljning av lagen om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar: slutrapport

2021 trädde lagen om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar i kraft. Innan dess saknades tydliga regler för att bevaka patientsäkerheten för personer som genomgår estetiska behandlingar. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har på regeringens uppdrag följt upp och analyserat konsekvenserna av lagens införande och om den har lett till högre patientsäkerhet.

[Rapport i fulltext](#)

På stabil grund? -Delredovisning av uppdrag att utvärdera lagstiftningen om primärvårdens grunduppdrag

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har fått regeringens uppdrag att utvärdera primärvårdens lagstiftade grunduppdrag. Denna promemoria är en första delredovisning av uppdraget. I den har man fokuserat på att sammanställa den kunskap som finns i dag om hur regioner implementerar lagstiftningen och vilka förutsättningar verksamheterna har att genomföra uppdraget.

Nationellt primärvårdsråd

[Rapport i fulltext](#)

SBU

SBU Bereder

Alkoholkonsumtion och värden av fosfatidyletanol (PEth) i blodet

Utifrån nuvarande forskningsläge är det inte möjligt att bedöma om ett fosfatidyletanol-värde (PEth-värde) på 0,3 µmol/L vid enbart ett måttillfälle ger en tydlig indikation på skadlig inverkan av alkoholkonsumtionen. Det finns en variation i individers uppmätta PEth-värden i relation till alkoholkonsumtion, vilket gör att det behövs upprepade prover och en klinisk bedömning för att avgöra en eventuell skadlig inverkan av alkoholkonsumtionen.

Medicinsk diagnostik, Levnadsvanor

[Rapport i fulltext](#)

Underlag till nationell strategi och handlingsplan för preventiv effekt av specifik immunterapi till barn med allergisk rinit utan förekomst av astma

En systematisk översikt för att kunna besvara frågan vilken effekt allergenspecifik immunterapi har på astmautveckling hos barn med allergisk rinit som inte har astma vid behandlingsstart av immunterapi, jämfört med placebo eller ingen behandling.

Barn och ungdomars hälsa, Lung- och allergisjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Utmönstring – En kartläggning av systematiska översikter

SBU har här gjort en kartläggning av systematiska översikter inom ämnena utmönstring och lågvärdevård. Det finns en stor mängd sammanställd forskning, men variationen mellan de systematiska översikterna är stor vilket gör det svårt att dra säkra slutsatser.

[Rapport i fulltext](#)

Utmönstring – En rapport om begrepp, aktörer, hälsoekonomi och etik

Utmönstring är ett begrepp som syftar till att medvetet och systematiskt sluta använda vårdinsatser eftersom de inte längre anses vara effektiva, säkra eller kostnadseffektiva. Denna rapport syftar till att en överblick över centrala begrepp, aktörer och metoder som rör utmönstring som företeelse.

[Rapport i fulltext](#)

Utmönstring – Process för framtagande av underlag för utmönstring

För att kunna fatta beslut om utmönstring eller ge en rekommendation mot användandet av en insats krävs ett vetenskapligt underlag. HTA (Health Technology Assessment) är en tvärvetenskaplig process som använder specifika utvärderingsmetoder för att bedöma kunskapsläget kring en åtgärd, HTR (Health Technology Reassessment) är motsvarigheten som används när en befintlig insats omvärderas, ofta med syfte att avgöra om den bör utmönstras. Vid frågor om utmönstring finns dock särskilda aspekter som behöver beaktas i underlaget, och syftet med denna rapport är att redogöra dessa.

[Rapport i fulltext](#)

SBU Kartlägger

Insatser för att främja hälsolitteracitet hos barn, unga och stödjande vuxna

SBU har kartlagt forskningssammanställningar om insatser som syftar till att stärka hälsolitteracitet hos barn, unga och stödjande vuxna. Hälsolitteracitet innebär förmågan att kunna hitta, förstå, bedöma och använda information för att bevara och stärka hälsa. Kartläggningen visar att flera systematiska översikter har utvärderat sådana insatser under de senaste åren, främst inom områdena psykisk hälsa, munhälsa och levnadsvanor.

Barn och ungdomars hälsa

[Rapport i fulltext](#)

SBU Kommenterar

Algoritm baserad diagnostik vid ärftligt ökad risk för äggstockscancer

Personer som tillhör en population med förhöjd ärftlig risk för äggstockscancer, men som av olika skäl väljer att skjuta upp eller avstå från riskreducerande kirurgi (RRSO), kan i stället följas upp över tid med hjälp av olika algoritmer. Det handlar ofta om personer som vill

bevara sin reproduktiva förmåga och livskvalitet, vilka kan påverkas negativt av de kirurgiska ingreppen. Författarna till den systematiska översikt som SBU kommenterar har undersökt metoder för systematisk klinisk uppföljning av cancerrisk i populationer med förhöjd risk för äggstockscancer, samt för- och nackdelar med dessa metoder.

Cancersjukdomar, Medicinsk diagnostik

[Rapport i fulltext](#)

Föräldraskapsstöd med syfte att stärka den känslomässiga relationen riktade till familjer med barn som har intellektuell funktionsnedsättning med eller utan autism

Här sammanfattar och kommenterar SBU en systematisk översikt, publicerad i Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities 2024.

[Rapport i fulltext](#)

Hinder och möjliggörare för att engagera mammor och pappor i familjebaserade insatser

SBU kommenterar i rapporten en systematisk översikt om likheter och skillnader mellan mammors och pappors upplevda hinder och möjliggörare för att delta i familjebaserade insatser för barn med beteendeproblem (2–17 år).

Barn och ungdomars hälsa

[Rapport i fulltext](#)

SBU:s Upplysningstjänst

Behandlingar eller insatser för patienter med autism, intellektuell funktionsnedsättning eller kognitiv svikt och samtidigt skadligt bruk

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning finns om effektiva behandlingar eller insatser som kan ges inom öppenvård mot skadligt alkohol- eller substansbruk för personer med autism, intellektuell funktionsnedsättning eller kognitiv svikt?

Svar: Ingen systematisk översikt som är tillräckligt välgjord för att upplysningstjänsten ska redovisa resultaten har identifierats.

Psykisk hälsa, Levnadsvanor

[Rapport i fulltext](#)

SBU Utvärderar

Interventioner för att förebygga och minska tvångsåtgärder inom psykiatrisk vård och institutionsvård av barn och unga

Forskning visar att det finns interventioner som kan minska användningen av tvångsåtgärder i både psykiatrisk vård och institutionsvård för barn och unga. Dessa interventioner syftar till att skapa en vårdmiljö som präglas av samarbete och stödjande relationer. Detta sker genom förändrad organisatorisk kultur och ökad kunskap hos personalen och ledningen. I en sådan miljö ges personalen bättre förutsättningar att förstå och bemöta barnets svårigheter samt att tillsammans med barnet hitta lösningar utan att använda tvång.

Barn och ungdomars hälsa, Psykisk hälsa

[Rapport i fulltext](#)

TLV

**Hälsoekonomiska bedömningar av nya klinikläkemedel med fokus på cancer -
delrapport från regeringsuppdrag 2026**

Regeringen har gett TLV i uppdrag att genomföra hälsoekonomiska bedömningar av läkemedel som ska användas på klinik, med fokus på läkemedel som är avsedda att användas för behandling av cancer. Denna rapport sammanfattar de tre första åren av uppdraget.

Cancersjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

**Uppdrag att genomföra hälsoekonomiska bedömningar av medicintekniska produkter
med fokus på cancer – delrapport**

I linje med regeringens initiativ att uppdatera den nationella cancerstrategin fick TLV i maj, 2025, i uppdrag av regeringen att genomföra hälsoekonomiska bedömningar av medicintekniska produkter inom cancerområdet.

Cancersjukdomar

[Rapport i fulltext](#)

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland

<https://www.regionvarmland.se/regionvarmland/kultur/sjukhusbiblioteken>

Arvika

010-831 20 76

sjukhusbiblioteket.arvika@regionvarmland.se

Karlstad

010-831 51 44

sjukhusbiblioteket.karlstad@regionvarmland.se

Torsby

010-834 74 05

sjukhusbiblioteket.torsby@regionvarmland.se

Vill du prenumerera på listan via e-post? Maila till oss så fixar vi.

Listan finns även digitalt med länkar till rapporterna här:

<https://www.regionvarmland.se/regionvarmland/kultur/sjukhusbiblioteken/lastips/rapporter>